

Sygn. akt XII Ga 647/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Beata Kozłowska-Sławęcka

Sędzia: SO Bożena Cincio-Podbiera

Sędzia: SO Janusz Beim

Protokolant: st.sekr.sądowy Paweł Sztwiertnia

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2015 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)w R. w W. B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w G.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie z dnia 21 lipca 2014 r. sygn. akt V GC 1034/13/S

I. zmienia pkt. I zaskarżonego wyroku w ten sposób, że powództwo oddala;

II. zmienia pkt. III zaskarżonego wyroku w ten sposób, że zasądza od strony powodowej (...)w R. w W. B.na rzecz strony pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w G. kwotę 2.417, 00 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu;

III. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 2.244 zł (dwa tysiące dwieście czterdzieści cztery złote) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

XII Ga 647/14

UZASADNIENIE

Strona powodowa(...)z/s w R. w W. B.domagała się zasądzenia od strony pozwanej (...) spółki akcyjnej w G. kwoty 20 871,25 zł z należnościami ubocznymi i kosztami procesu tytułem zapłaty należności objętej fakturą (...). W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż na podstawie umowy factoringu niepełnego nabyła należności objęte przedmiotowa fakturą , o czym zawiadomiła stronę pozwaną poprzez wysyłkę faktury listem poleconym. W ramach dowodów strona powodowa przedstawiła kserokopie faktury (...) zawierającą w treści odcisk pieczęci z zapisem „uwaga ,zmiana konta bankowego”. Dowodu ekspedycji faktury w dacie jej wystawienia tj.28 sierpnia 2012r., nie przedstawiono.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Zaprzeczyła aby została zawiadomiona o przelewie wierzytelności, co czynić miało dokonana w dniu 23 października 2012 roku zapłatę do rąk zbywcy skuteczną. Nadto wywiodła, że zbywca to jest (...) spółka z o.o. w K., pozostaje ściśle powiązana ze stroną powodową , która domaga się aktualnie podwójnej zapłaty. Spółka (...) w K. odmówiła bowiem zwrotu przedmiotowej kwoty.

W toku procesu strona powodowa wywiodła, iż na fakturze, która miała być doręczona pozwanej widniała pieczęć ze wskazaniem, iż doszło do zbycia wierzytelności oraz z określeniem aktualnego wierzyciela/ pismo z dnia 4 września 2013r./ Podniosła nadto, iż w związku z uprzednimi cesjami wierzytelności strona pozwana miała wiedzę odnośnie umowy factoringu. Przy piśmie procesowym z dnia 16 czerwca 2014 roku strona powodowa przedłożyła kserokopię dokumentu-faktury (...), zawierająca odcisk pieczęci informującej o zmianie po stronie wierzyciela. Złożony w tej dacie i w tej formie dowód Sąd Rejonowy dopuścił postanowieniem z dnia 21 lipca 2014 roku.

W oparciu o powyższy dowód oraz zeznania świadków wyrokiem z dnia 21 lipca 2014 roku Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo w całości.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż treść faktury dowodzi faktu poinformowania strony pozwanej o przelewie, tym bardziej, że od lutego 2012 roku każda faktura objęta umową factoringu była objana dwiema pieczętkami ze stosowną informacją, przy czym do każdego kontrahenta oprócz faktur ekspediowano listem poleconym zawiadomienie o zawarciu umowy factoringu ze wskazaniem numerów faktur. Sąd wskazał nadto, iż o ile kopia faktury załączona do pozwu była niewyraźna/ brak odcisku przedmiotowej pieczęci/, o tyle kopia doręczona w czerwcu 2014 roku stosowne odciski pieczęci posiadała. Dodatkowo z zeznań świadków wynikać miało, iż zawiadamiali oni kontrahentów o przelewach, o czym zresztą pozwana wiedziała skoro inne należności regulowała już faktorantowi.

W ocenie Sądu Rejonowego strona pozwana została skutecznie zawiadomiona o przelewie w związku z czym zastosowanie znajduje art. 412 kc w zw z art. 61 zd. 1 kc. Zaprzeczenie strony pozwanej uznał Sąd za niedostateczne w świetle zebranego materiału dowodowego, zwłaszcza zeznań świadków, podkreślając iż wskazują one na doręczenie stronie pozwanej faktury zawierającej informacje o factoringu, ze wskazaniem nowego wierzyciela. Zdaniem Sądu Rejonowego na kopii faktury złożonej przez powódkę w czerwcu 2014 roku wzmianki o factoringu są dobrze widoczne, a ewentualne wątpliwości co do treści faktury winna była wyjaśnić strona pozwana w ramach ciążącego na niej obowiązku należytej staranności dłużnika.

W apelacji od tego wyroku strona pozwana strona pozwana zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 84 par. 1 kpc i art. 194 par. 1 kpc poprzez oddalenie jej wniosku o przyzpozwanie bądź dopozwanie (...) spółki z o.o. w K. co uniemożliwiło apelantce realizację jej uprawnień procesowych, art. 207 par. 6 kpc poprzez dopuszczenie dowodu z zeznań świadków i kopii faktury przy piśmie z dnia 18 czerwca 2014 roku jako spóźnionych w sytuacji gdy uchybienia te miały bezpośredni wpływ na treść wyroku oraz art. 227 kpc na skutek niezasadnego oddalenia wniosku dowodowego z przesłuchania oferowanego przez pozwaną świadka co uniemożliwiło ustalenie zakresu i uprawnień stron umowy faktoringu, który to faktoring miał charakter zwrotny. Domagając się zmiany wyroku i oddalenia powództwa lub uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania strona pozwana wywodziła, że powódka wobec treści odpowiedzi na pozew zajęła stanowisko w piśmie procesowym z dnia 4 września 2013 roku, w którym nie oferowała przedmiotowych dowodów. Dowody te strona powodowa zgłaszała dopiero poczynając od października 2013 roku, na czerwcu 2014 roku kończąc. W związku z zaprzeczeniem o powzięciu wiadomości o przelewie odnośnie tej faktury powódka nie dowodziła we właściwym czasie faktu powiadomienia dłużnika ani zeznaniami świadków, ani kopią faktury. Dopiero po upływie około roku strona powodowa złożyła do akt tą samą fakturę co przy pozwie, z tym że opatrzoną pieczęcią informującą o zbyciu wierzytelności, co identyfikuje działania strony powodowej jako nakierowane na ratowanie pozycji procesowej. Wskazała apelantka, że z zeznań świadków wynika, iż istnieli dłużnicy nie zawiadomieni o przelewie, którzy dokonywali zapłat na rzecz dotychczasowego wierzyciela. Dodatkowo miał miejsce faktoring niepełny, a treść tej umowy pozostała nieznaną, jako że powódka kontraktu tego nie przedstawiła. Nie zostało zatem wyjaśnione czy przewidziano zapłaty na rzecz dotychczasowego wierzyciela, na jaki okres umowę zawarto, jak kształtowała się zwrotność factoringu, które to ustalenia mogłyby doprowadzić Sąd do odmiennych wniosków. Odnośnie zawiadomienia zbywcy o toczącym się procesie skarżąca wywiodła, iż pierwotnie Sąd uwzględnił wniosek o dopozwanie, po czym wydane postanowienie uchylił i wniosek ten oddalił, choć w przypadku niekorzystnego rozstrzygnięcia służyło pozwanej roszczenie względem (...) spółki z o.o. w K..

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Skuteczność przelewu wierzytelności względem dłużnika uzależniona jest, w myśl art. 512 kc, od dokonania zawiadomienia o przelewie przed zapłatą na rzecz dotychczasowego wierzyciela. Obowiązek ten ma na celu ochronę dłużnika, który spełnia ciężące na nim zobowiązanie w celu jego umorzenia. Stąd zapłata dokonana na rzecz zbywcy przed zawiadomieniem o przelewie pozostaje skuteczna względem nabywcy.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa winna była udowodnić, w myśl art. 6 kc, że nabyła sporną wierzytelność oraz że skutecznie zawiadomiła stronę pozwaną o tym fakcie. Wobec stanowiska strony pozwanej, a także wskazania, że umowa faktoringu stała się aktualna w lutym 2012 roku, winna była nadto wykazać, iż w dacie wymagalności przedmiotowego roszczenia umowa ta była nadal wiążąca i nie doszło do zwrotu wierzytelności skoro w swoim stanowisku procesowym strona pozwana podnosiła, iż factoring miał charakter niepełny. W ocenie Sądu Okręgowego wymogów tych strona powodowa nie spełniła.

Wskazać należy, iż art. 207 § 6 kpc nakazuje sądowi pominąć zgłoszone przez stronę spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Jak wynika zaś z przepisu art. 207 § 3 kpc w toku sprawy złożenie pism przygotowawczych następuje tylko wtedy, gdy sąd tak postanowi, chyba że pismo obejmuje wyłącznie wniosek o przeprowadzenie dowodu. Z zestawienia powyższych przepisów wynika, że strona może w postępowaniu złożyć pismo obejmujące wnioski dowodowe bez stosownego zezwolenia sądu w każdym czasie zaś to czy wnioski te będą przez sąd uwzględnione zależy od wystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 207 § 6 kpc.

Nie jest rzeczą strony ocena, czy dowody będą na tym etapie wystarczające dla udowodnienia podnoszonych twierdzeń, dlatego też strona już w pozwie powinna wskazać wszelkie dostępne jej na ten moment dowody. Dopiero ustalenie przez sąd, że na dzień wniesienia pozwu strona dowodów tych nie знаła, nie były one jej dostępne, lub ze względu na okoliczności sprawy potrzeba powołania tych dowodów wynikła później, sąd może dowody zgłoszone później, dopuścić. Wyjątkiem w tym zakresie jest jedynie sytuacja, w której powołanie nowych dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy /wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 11 czerwca 2014 roku, I ACa 269/14/.

Mając na względzie te uwagi wskazać należy, iż po otrzymaniu odpowiedzi na pozew/ czerwiec 2013r./ strona powodowa we wrześniu 2013r. złożyła pismo procesowe zawierające polemikę ze stanowiskiem pozwanej oraz wniosek dowodowy w postaci wyciągu bankowego wpłat pozwanej. Do złożenia pisma została powódka zobowiązana przez Sąd.

Na rozprawie w dniu 21 października 2013r. powódka podtrzymała dowód z zeznań św. H., co doprowadziło do odroczenia rozprawy. Pismem z tej daty wniosła powódka o przesłuchanie także św. W., które to osoby przesłuchano 11 czerwca 2013r. W piśmie z dnia 16 czerwca 2014r./ zawierającym nową kopię faktury/ powódka wniosła o przesłuchanie kolejnego świadka, co miało miejsce.

Oczywiste jest, że dowody z zeznań dalszych świadków oraz dowód z faktury powódka winna była zaoferować najdalej po uzyskaniu odpowiedzi na pozew. Tak się jednak nie stało. Na rozprawie w dniu 21 sierpnia 13r. Sąd określił powódce termin do złożenia pisma wraz z wnioskami dowodowymi/14 dni/ pod rygorem pominięcia. Pismo powódki z 4 września 13r. dowodów osobowych nie zawierało, nie zawierało też dowodu w postaci kopii faktury, którą złożono 9 miesięcy później. Niemniej zaoferowanie tego dowodu nie doprowadziło do zwłoki w rozpoznaniu sprawy, podobnie zaoferowanie dowodu z zeznań świadka P. ale tylko z tego powodu, że Sąd odroczył rozprawę z dnia 11 czerwca 2014 roku na skutek wad pełnomocnictwa pełnomocnika strony powodowej. Zatem należy przyjąć, iż ten dowód osobowy był spóźniony w rozumieniu art. 207 par. 6 kpc, co czyni apelację w tym zakresie zasadną.

Niezależnie od tych konstatacji wskazać należy, iż zeznania świadków/ k-168-170 i k-183-84/ nie dowodzą aby strona pozwana powzięła pozytywną wiedzę o przelewie wierzytelności objętej przedmiotową fakturą, a zwłaszcza w dacie poprzedzającej zapłatę. Te bowiem okoliczności mają istotne znaczenie w sprawie, podobnie jak i to, że informacja musiała dotyczyć przedmiotowej faktury, a nie ograniczać się do ogólnej wiedzy o zawarciu umowy faktoringu, zresztą bez poznania jej istotnych elementów. Umowa faktoringu mogła wszak tej faktury już nie dotyczyć. Okoliczność, że

jest przeciwnie powinna wykazać powódka, jako że okoliczności tej, ze zrozumiałych względów, pozwana nie mogła dowodzić.

Przede wszystkim jednak brak dowodu wysłania faktury pozwanej opieczetowanej w sposób jaki wykazuje kopia złożona do akt w czerwcu 2014 roku. Zeznania trzech świadków co do obicia faktur dla pozwanej stosowną pieczęcią informującą o faktoringu są warunkowe/ wydaje mi się, nie jestem pewna, nie pamiętam czy przelew miał być dokonany do naszej firmy/ lub: informacje wysyłała (...) spółka z o.o w K., z rozmów wynikało, że wiedzą o faktoringu, jakiś kontrahent oświadczył, że za późno otrzymał informację, nie mogę sobie przypomnieć czy chodziło o pozwaną/. Zeznania te dowodzą, że w zasadzie kontrahenci byli informowani ale nie dowodzą, że pozwana miała informację o objęciu factoringiem należności z przedmiotowej faktury.

Natomiast przedmiotowa kopia faktury /k-177/ nie jest kopią z oryginału, tylko kopią z kopii, co wyraźnie widać w części górnej dowodu. Tymczasem powódka, skoro faktoring miał dotyczyć i tej faktury, winna dysponować oryginałem lub oryginalną kopią faktury VAT. Jedna z nich pozostaje bowiem zawsze u wystawcy faktury, jedną zaś otrzymuje kupujący/nabywający usługę/. Mając na względzie odstęp czasu jaki upłynął pomiędzy udzieleniem odpowiedzi na pozew/ czerwiec 2013r./, a złożeniem przez powódkę tego dowodu/ czerwiec 2014r./ dowód ten nie wydaje się być miarodajny, zwłaszcza z uwagi na wskazane wyżej okoliczności.

Dodatkowo, świetle zarzutów strony pozwanej, nie zostało wykazane, jak wspomniano wyżej, czy umowa factoringu w dacie wymagalności należności z przedmiotowej faktury była wiążąca. Dowód w tym zakresie, oferowany przez apelantkę, został przez Sąd oddalony, jednakże strona pozwana nie wniosła zastrzeżenia w trybie art. 162 kpc wobec czego nie może powoływać się skutecznie na to uchybienie. Jednakże, wobec zarzutów pozwanej podniesionych w procesie, strona powodowa winna była dowieźć, iż są one bezpodstawne.

Dla orzeczenie w sprawie nie było natomiast decydujące to, że nie doszło do zawiadomienia spółki (...) z/s w K. o toczącym się procesie, choć zachodziły ku temu przesłanki w rozumieniu art.84 par. 1 kpc. Nie było natomiast podstaw do wezwania do udziału w sprawie po stronie pozwanej spółki (...) z/s w K. zatem postanowienie to Sąd Rejonowy zasadnie uchylił.

Nie oznacza to jednak, że dalsze argumenty apelacji, powiązane z zarzutami naruszenia prawa procesowego, nie są trafne.

Jak wyżej wskazano zeznania świadków, w kontekście art. 6 kc, nie dowodzą aby i ta faktura zawierała informacje o przelewie. Nie jest też wiadome czy umowa factoringu jesienią 2012 roku była nadal wiążąca. Z kolei, dowód powódki w postaci kserokopii z kserokopii, w sytuacji gdy kopia dołączona do pozwu została zakwestionowana, budzi wątpliwości, zwłaszcza świetle zeznań świadków. Znajdująca się przy pozwie kserokopia przedmiotowej faktury nie zawiera wszak odcisków wszystkich pieczęci. Nie można więc domniemywać, że skoro na ogół dokumenty zawierały informacje o factoringu to też i tak było w tym przypadku. Jest to bowiem domniemanie za daleko idące, wykraczające poza ramy dowodowe określone art. 6 kc. Rzeczą strony dochodzącej swych praw pozostaje zaoferowanie sądowi stosownego materiału dowodowego w stosownym czasie.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 par. 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok oddalając powództwo. O kosztach procesu i kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono po myśli art. 98 kpc w zw z art. 108 par. 1 kpc i par.6 oraz par.13.1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Ref. I inst. SSR N. Kowal